

Utbildningsförvaltningen

Eva Westlund | Utvecklingsledare/utredare
0734-64 72 02 | eva.westlund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Svar på motion (MP) gällande HBTQI-certifiering av Bollebygds kommuns förskolor, skolor och ungdomsgård

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen gällande HBTQI-certifiering av Bollebygds kommuns förskolor, skolor och ungdomsgård.

Ärendet

Sassi Wemmer (MP), Rose-Marie Grune (MP) och Mattias Ekenberg (MP) föreslår i en motion att alla Bollebygd kommuns skolor och förskolor, befintliga och kommande samt ungdomsgården ska HBTQI-certifieras.

I motiveringen står bland annat att HBTQI-certifieringen är en stämpel på att verksamheten arbetar strategiskt och normkritiskt utifrån ett hbtqi-perspektiv, såväl för anställda som i bemötande av kunder och medborgare. Certifieringsarbetet är ett åtagande där en överenskommen genomförandeplan, som innefattar utbildningsinsatser och annat internt utvecklingsarbete, ska genomföras och följas upp. HBTQI-certifieringen synliggör också en ambition för omgivningen och har ett viktigt signalvärde. För att garantera en öppen och inkluderande skolmiljö där alla känner sig välkomna bör Bollebygd kommuns skolor och förskolor HBTQI-certifieras. Då ansvaret för elevernas arbetsmiljö ligger hos varje rektor är det viktigt att rektorerna, såväl som lärare och annan personal i Bollebygd kommuns skolor och förskolor, har kompetens inom HBTQI-frågor. Alla elever har rätt till en skolmiljö som är trygg, öppen, varm och välkomnande och där alla kan tillgodogöra sig den undervisning de också har rätt till.

Då ungdomsgården inte ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde har diskussion förts med socialförvaltningen i ärendet.

Ekonomiska förutsättningar

Kostnaden för en certifiering är för en personalgrupp på 25 personer 125 000 kronor. Efter tre år är det dags för omcertifiering. Omcertifieringen kostar 25 000 kronor per verksamhet. Detta skulle innebära en kostnad för certifieringen för:

Söråns och Nolåns förskolor (14+12) ¹	125 000 kr
Krokalds förskola (24)	125 000 kr
Eriksgårdens och Ekdalens förskolor (23+6)	250 000 kr
Odensgårdens och Nya slättängsgårdens förskolor (15+10)	125 000 kr
Bollebygds skolan F-3 (50)	250 000 kr

¹ Siffror inom parentes är antalet personal på enheten

Bollebygdskolan 4-6 (27)	125 000 kr
Bollebygdskolan 7-9 (60)	375 000 kr
Bollebygds grundskola & elevhälsan (18)	125 000 kr
Töllsjöskolan (19)	125 000 kr
Örelundskolan (23)	125 000 kr
Ungdomsgården	125 000 kr
Totala kostnaden för utbildningsnämnden	1 875 000 kronor
Total kostnad för socialnämnden	125 000 kronor

I de ekonomiska förutsättningarna ovan har inte hänsyn tagits till den kostnad det innebär att personal genomför sin utbildning på, för enheten, lämplig tid. I tidsåtgången ingår:

- 2 webbutbildningar á 40 min vardera = 110 tkr
- 10 h föreläsarledd utbildning för all personal = 732 tkr
- 8 h processledning för utsedd arbetsgrupp = 586 tkr

Barnkonsekvensanalys

Formuleringar om värdegrundsarbetet i FN:s barnkonvention belyser bland annat skolans roll för elevernas trygghet och självkänsla samt att skolan ska gestalta och förmedla värden och rättigheter. Formuleringarna handlar till exempel om att:

- eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan
- skolans mål är att varje elev ska respektera andras egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet
- intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser
- alla i skolan ska utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt.

Bedömning

Att arbeta med en god värdegrund där *allas lika värde* är ledordet är en grundpelare i svensk förskola och skola. Alla verksamheter i Bollebygds kommun tar uppdraget på stort allvar. Att arbeta med frågor gällande HBTQI ingår alltså redan i uppdraget, reglerat i läroplanerna för samtliga skolformer. Därmed borde förskolans och skolans pedagoger ha den kompetens för det som ska certifieras enligt motionen.

I läroplan för förskola (Lpfö18) står att förskolan ska erbjuda alla barn samma möjligheter till utveckling, lärande och lek utan att de begränsas av sin könstillhörighet. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Som en del av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna ingår jämställdhet. Alla som arbetar i förskolan ska därför arbeta aktivt för jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska förskolan motverka.

I läroplanerna grundskola (Lgr22) och grundsärskola (Lgrsär22) har man tydliggjort skolans värdegrundsarbete genom att ändra kunskapsområdet sex- och samlevnad till sexualitet, samtycke och relationer. Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer ska bland annat:

Främja elevernas hälsa och välbefinnande

- stärka förmågan att göra medvetna och självständiga val
- bidra till förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av samtycke
- omfatta kunskaper om maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck
- utveckla elevernas kritiska förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi.

Jämställdhet

Skolan ska enligt formuleringarna om jämställdhet bland annat:

- främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet
- synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling
- utveckla elevernas förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt deras förmåga att kritiskt granska hur könsmönster kan begränsa människors livsval och livsvillkor.

Rektorn ansvarar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Då ungdomsgården inte ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde har diskussion förts med socialförvaltningen i ärendet. Även för dem är detta ett aktuellt och viktigt arbete men i dagsläget är det inte aktuellt med en certifiering av deras verksamhet.

Slutligen kan konstateras att det finns flera aktörer som genomför certifiering. Utifrån förvaltningens erfarenheter förefaller RFSL vara den organisation som har störst andel av ”marknaden” RFSL är en ideell organisation som skolorna har ett gott samarbete med kring HBTQI, vilket omfattar frågor om identitet, hälsa, jämställdhet, normer, sexualitet, samtycke och relationer. Den tillsynsmyndighet som granskar förskolor och skolor har aldrig poängterat brister i kvalitén gällande undervisning om HBTI-frågor i Bollebygds kommuns verksamheter. Juli 2022 infördes nya läroplaner med tillhörande kursplaner och allmänna råd. Den samlade kompetensutvecklingstiden för pedagoger kommer att, under de närmaste åren, behövas för att sätta sig in i vad allt nytt betyder från planering till betygssättning samt annat som är relaterat till förändringarna.

Beslutsunderlag

- Svar på motion (MP) gällande HBTQI-certifiering av Bollebygds kommuns förskolor, skolor och ungdomsgård, Tjänsteskrivelse 2022-05-17
- §43 Kf Inkommen motion, Protokollsutdrag, 2022-05-05
- Motion (MP) om HBTQI-certifiering av Bollebygds skolor, 2022-04-10

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Annelie Fischer

Förvaltningschef

Eva Westlund

Utvecklingsledare/utredare